

Универзитет у Крагујевцу, Машински факултет Краљево
Доситејева 19, 36000 Краљево, Република Србија

ПРАВИЛНИК

О ИЗДАВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ КРАЉЕВО
Савет факултет
Број: 718/1
Краљево, 03. 07. 2007. године

На основу Закона о издавању уџбеника и других наставних средстава ("Службени гласник РС" број 29/93 и 62/06), Закона о издавању публикација ("Службени гласник РС" број 37/91; 53/93; 67/93; 48/94 и 135/ 04), члана 67. Статута Машинског факултета Краљево Савет факултета на седници одржаној 03. 07. 2007. године на предлог Наставно научног већа и Комисије за издавачку делатност донео је

П Р А В И Л Н И К

О ИЗДАВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о издавачкој делатности (у даљем тексту; Правилник) утврђују се циљеви, садржај и организација издавачке делатности Машинског факултета Краљево (у даљем тексту: Факултет).

Овим правилником се уређује издавање публикација на Факултету, утврђује надлежност и органи којима се поверава издавачка делатност, одређују услови и поступак издавања публикација, регулишу права и обавезе аутора, као и друга питања од значаја за издавачку делатност.

Члан 2.

Под публикацијом у смислу Закона и овог Правилника подразумевају се: уџбеници (основни и помоћни) скрипте, монографије, зборници радова, зборници радова са научних скупова, научно-стручни часопис, магистарске тезе, докторске дисертације, резултати истраживања и друге публикације намењене образовном, научном и стручном раду.

Члан 3.

За издавачку делатност Факултета задужени су Комисија за издавачку делатност, Наставно научно веће и декан.

Члан 4.

Факултет може издавати само оне наставне публикације које су концепцијски прилагођене плану и програму образовно-научног рада за образовање кадрова на Факултету.

Факултет може издавати научно-стручне радове и публикације везане за научне области чије се дисциплине изучавају на Факултету и који доприносе побољшању и осавременјивању образовног процеса и научног рада на Факултету, као и друга издања у складу са Законом о издавачкој делатности.

Члан 5.

Издавачка делатност Факултета обухвата издавање:

- основних уџбеника;
- помоћних уџбеника;
- скрипти;
- монографских публикација;
- серијских публикација;
- осталих публикација.

Члан 6.

Факултет је дужан да се стара о издавању и обезбеђивању наставних публикација потребних за обављање образовно-научног рада, њиховом праћењу и вредновању током употребе.

II КОМИСИЈА ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Члан 7.

Комисија за издавачку делатност (у даљем тексту: Комисија) састоји се од пет чланова, које именује Наставно научно веће Факултета на мандатни период од три године. У раду Комисије учествују, по потреби, декан и продекани Факултета.

Рад Комисије је јаван.

Члан 8.

Чланови Комисије бирају председника Комисије.

Председник Комисије руководи радом Комисије, припрема и води њене седнице, потписује одговарајуће одлуке, извештаје, предлоге, записнике и остале акте у име Комисије.

Секретар ове комисије је библиотекар који чува и сређује документацију Комисије, припрема материјал за седнице, води записник и обавља административно техничке послове око спровођења одлука Комисије.

Члан 9.

Задатак Комисије је организовање, спровођење и стално унапређивање издавачке делатности на Факултету, а посебно кроз:

- израду Правилника о издавачкој делатности Факултета;
- организовање, усмеравање и унапређивање издавачке делатности Факултета, а у оквирима наставно-научне делатности и финансијских могућности;
- разматрање и давање предлога за издавање свих издања Факултета;
- израду предлога приоритета издавања у складу са финансијским могућностима Факултета;
- доношење одлука и препорука за које је надлежна у складу са овим правилником;
- подношење извештаја о свом раду најмање једном годишње, а по потреби и чешће.

Члан 10.

Комисија је за свој рад непосредно одговорна Наставно научном већу Факултета.

III ИЗДАВАЊЕ ОСНОВНИХ УЦБЕНИКА, ПОМОЋНИХ УЦБЕНИКА И СКРИПТИ

Члан 11.

У складу са Законом у образовно-научном раду на Факултету користе се:

- основни уџбеник;
- помоћни уџбеник;
- скрипта.

Члан 12.

Основни уџбеник обухвата садржај предмета утврђеног наставним планом и програмом. Наслов уџбеника по правилу треба да одговара називу предмета.

Основни уџбеник треба да обухвата целокупно градиво, односно сва питања која су део испитног програма.

Уџбеник, као основно наставно средство заснива се на научно-стручним, педагошко-психолошким, дидактичко-методичким, језичким, графичко-техничким и другим захтевима утврђеним концепцијом уџбеника.

Аутор уџбеника има сву одговорност научног радника у односу на коришћење других дела и њихово цитирање како у моралном смислу тако и у складу са Законом о ауторском праву и издавачкој делатности.

Члан 13.

Помоћни уџбеници су: практикуми, збирке задатака, таблице, дијаграми и други садржаји којима се доприноси остваривању наставних планова и програма.

Приликом издавања уџбеника првенствено ће се водити рачуна о унапређивању наставе на Факултету, као и о потребама и интересовањима студената Факултета.

Члан 14.

Скрипта су ауторизована предавања која се, по правилу, издају у случају када не постоји одговарајући основни уџбеник.

За издавање скрипта, по правилу, није потребна рецензија, већ је то у надлежности Комисије.

За издавање скрипта која испуњавају материјалне и формалне услове прописане за уџбеник, обавезна је рецензија као за уџбенике.

Поред основних и помоћних уџбеника и скрипти студенти, у току студија, користе и друге стручне и научне публикације.

Члан 15.

Наставници и сарадници Факултета обавезни су да, уз сагласност катедре, понуде рукопис Комисији за издавачку делатност, да би исти стекао статус издања Факултета и био усвојен као уџбеник. Ово се односи и на поновљена и допуњена издања.

Комисија је дужна да у року од 30 дана одлучи о захтеву.

Члан 16.

Основни задатак Комисије је да, по могућству, подстиче да сваки предмет има један основни уџбеник.

Члан 17.

Катедра за одговарајући предмет, односно научну дисциплину, подноси Комисији предлог за издавање публикација из члана 11. овог правилника.

Након разматрања захтева аутора за издавање публикације, катедра доноси предлог који мора да садржи:

- име и презиме аутора, односно коаутора публикације, његово звање и ужу научну област за коју је изабран;
- наслов публикације;
- назив наставног предмета и назнаку о врсти публикације према овом правилнику;
- образложење потребе штампања конкретне публикације;
- процену потенцијалних корисника предложене публикације;
- обим и тираж публикације;

- предлог рецензента са њиховим звањима и ужим научним областима за које су бирани.
- предлог рецензента са њиховим звањима и ужим научним областима за које су бирани.

У циљу израде финансијског плана за наредну календарску годину катедре подносе Комисији предлоге за издавање публикација до 1. јуна текуће године.

Члан 18.

Комисија разматра приспеле захтеве аутора и предлоге катедри и доноси позитиван предлог или образложени негативни предлог. Предлог Комисије се доставља Наставно научно већу на разматрање и именовање рецензента публикација.

Члан 19.

На основу предлога катедри за издавање публикација, Комисија саставља Нацрт издавачког плана за наредну школску годину и доставља га Наставно научно већу на разматрање и усвајање.

Нацрт издавачког плана за наредну школску годину садржи:

- име и презиме аутора, његово звање и ужу научну област за коју је биран;
- наслов публикације;
- обим;
- тираж;
- финансијска средства потребна за реализацију плана издавачке делатности.

Члан 20.

По усвајању издавачког плана, Наставно научно веће Факултета, на предлог Комисије, именује рецензенте за одобрене публикације.

Члан 21.

Прво издање наставних публикација из члана 11. овог Правилника, као и поновљена издања чији је текст измењен више од 30%, подлеже рецензији.

Рецензију уџбеника врше најмање два рецензента, који су по правилу универзитетски професори, у истом или вишем звању од аутора, од којих један може да буде пензионисани професор. Најмање један рецензент мора бити у звању из уже научне области или дисциплине из које је уџбеник а један рецензент, по правилу, треба да буде ван Факултета.

Члан 22.

Рецензија садржи: наслов уџбеника, назив предмета, семестар студија којем је намењен, недељни фонд часова, оцену да ли је предложени рукопис у складу са наставним програмом, да ли у потпуности обухвата наставну материју, да ли је исти или сличан уџбеник већ објављен, опште податке о рукопису (број страна и број прилога), краћи

опис садржине, општу оцену педагошких и научних квалитета као и предлог како треба да буде објављен (као основни или помоћни уџбеник).

Члан 23.

Аутор публикације је дужан да у договореном року заврши рукопис и један примерак преда Комисији. Уз рукопис, аутор предаје рецензије и све потребне скице, таблице, фотографије и другу документацију која чини саставни део публикације.

Комисија разматра достављену документацију и предлаже Наставно научно већу усвајање, односно одбијање достављених рецензија, а самим тим и штампање публикације.

Коначну одлуку о усвајању рецензија и штампању публикације доноси Наставно научно веће Факултета.

Члан 24.

Оцењивање и одобравање рукописа за уџбеник, као и његово праћење током употребе, врши Наставно научно веће на предлог Комисије.

Уџбеник се штампа на српском језику ћирилицом.

Уџбеници страних језика се штампају на одговарајућем страном језику.

Члан 25.

За поновљено издање наставне публикације без измене текста и са изменама до 30% поступак је исти као и за прво издање, с тим што нису потребне нове рецензије.

За поновљено издање чији је текст измењен више од 30% поступак је исти као и за прво издање.

IV ИЗДАВАЊЕ МОНОГРАФСКИХ И СЕРИЈСКИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Члан 26.

Монографском публикацијом сматрају се публикације у текстуалној или илустрованој форми на штампаном или електронском медију, у једном или више делова, чије је издавање унапред утврђено и ограничено, а које имају CIP запис, укључујући међународни књижни број ISBN као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

Члан 27.

Серијским публикацијама сматрају се часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа која се објављује сукцесивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама чије

издавање може да траје неограничено а које имају СІР запис укључујући ISSN као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

Члан 28.

За издавање монографских и серијских публикација предлог Комисији, поред катедри, могу да поднесу декан и продекани Факултета.

V ИЗДАВАЊЕ ОСТАЛИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Члан 29.

У остале публикације које издаје Факултет спадају:

- планови и програми студија и други материјали везани за наставни процес;
- информатори и други материјали везани за упис студената и маркетиншке активности за пропаганду студија машинства;
- публикације везане за курсеве, иновацију знања и друге видове образовања који нису обухваћени плановима и програмима студија;
- остале непоменуте публикације за којима се укаже потреба за издавањем.

Члан 30.

Одлуку о издавању публикација из члана 29. овог правилника доноси декан на предлог Комисије или продекана Факултета. У складу са врстом публикације надлежни продекан је уједно и уредник издања.

VI ФОРМА ИЗДАЊА ПУБЛИКАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 31.

Сва издања Факултета су власништво Факултета и носе ознаку "Уџбеници Машинског факултета Краљево Универзитета у Крагујевцу" једнообразно на свим уџбеницима (лого едиције).

На свим издањима Факултета (на насловној страни) обавезно се налазе стилизовани важећи знак Универзитета у Крагујевцу и знак Факултета.

Члан 32.

Унутрашњи лист обавезно садржи:

- имена аутора са звањима;
- назив публикације;
- имена и звања рецензента;

- издавач: Универзитет у Крагујевцу Машински факултет Краљево, 36000 Краљево, Доситејева 19/А тел 036-383-377; 036-383-378, факс 036-383-380,
- за издавача: декан;
- име и звање уредника издања;
- одлуку о издавању публикације Наставно научног већа Факултета бр. xxx од xxxx године;
- тираж публикације;
- назив и седиште штампарије;
- име лектора (ако га има);
- име коректора (ако га има);
- име или назив уредника техничке припреме;
- редни број издања;
- место и година штампања;
- упозорење о забрани прештампавања и фотокопирања. Сва права задржавају издавач и аутори.

Члан 33.

Задња страна обавезно садржи СІР запис чији је саставни део међународни број ISBN односно ISSN.

Библиотекар, као секретар Комисије, врши све активности око прибављања међународних бројева, а прибављање СІР записа врши штампарска установа или аутори.

Члан 34.

У оквиру предвиђеног тиража за уџбеничку литературу бесплатно се додељују:

- укупно 10 примерака ауторима;
- 1 примерак Универзитетској библиотеци;
- 3 примерка библиотеци Факултета;
- 1 примерак Комисији.

Уколико законом није другачије предвиђено, штампарска установа дужна је да бесплатно додели одговарајући број примерака надлежним установама у складу са прописима.

VII ПРОДАЈА КЊИГА И ОСТАЛИХ ПИСАНИХ МАТЕРИЈАЛА

Члан 35.

Уџбеници су власништво Факултета и продају се у скриптарници Факултета, комисионом продајом, продајом преко књижарских мрежа и у скриптарницама других Факултета, а што ће бити регулисано посебним уговорима.

Факултет може за продају својих публикација да одобри радат до 20% од продајне цене.

Члан 36.

Фотокопирање уџбеника на Факултету представља кршење Закона о ауторским правима (copyright), па није дозвољено и подлеже одговорности.

VIII ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗДАВАЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 37.

У циљу обезбеђивања средстава за издавање уџбеника и осталих публикација формира се издавачки фонд.

Издавачки фонд сачињавају средства:

- предвиђена финансијским планом Факултета;
- донација;
- која се остварују продајом претходних издања, као и продајом испитних пријава, семестарских листова, формулара, итд.

Издавачки фонд поседује посебан подрачун у оквиру рачуна Факултета на којем се посебно исказују финансијске активности издавачке делатности Факултета.

Члан 38.

Из средстава Издавачког фонда исплаћују се надокнаде рецензентима и трошкови штампања основних уџбеника, помоћних уџбеника и скрипти као и монографских и серијских публикација од **опшет интереса** за Факултет, а које су одобрене Издавачким планом.

Члан 39.

Висина надокнаде рецензентима за сваку публикацију утврђује се одлуком Савета факултета на предлог Наставно научног већа и Комисије за издавачку делатност.

Члан 40.

На основу законом спроведеног поступка, Факултет утврђује најповољнијег понуђача (штампарију) за штампање одређене публикације. Са изабраним понуђачем декан закључује уговор о надокнади износа штампања публикације.

Комплетну техничку припрему рукописа за штампање организује аутор публикације.

Члан 41.

Аутор публикације може да штампа публикацију и из сопствених средстава, средстава остварених на основу пројеката и донација.

У овом случају се из средстава Издавачког фонда исплаћује накнада рецензентима, а од остварених донација Издавачки фонд Факултета задржава 15%.

Члан 42.

Аутору или ауторима припада 85% средстава од продаје публикације и исплаћује се шестомесечно.

Члан 43.

При калкулацији малопродајне цене уџбеничке литературе полази се од укупних трошкова издања при чему се узима у обзир и предвиђена инфлација у текућој години.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Активности предвиђене овим правилником примењују се и уколико се део издања налази на електронском медију. До доношења нових прописа у вези са реално остваривом заштитом ауторских права у овој области, није предвиђено издавање комплетних издања на електронском медију за издања код којих Факултет учествује у финансирању.

Члан 45.

За сва издања у чијем финансирању учествује Факултет, а предвиђени тираж није већи од 100 примерака, предвиђено је изналажење јефтинијег начина штампања, повезивања и корицења. Процедура њиховог издавања дефинисана је Правилником, а она имају пуну референтност.

Члан 46.

Измене и допуне Правилника вршиће се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 47.

Овај правилник ступа на снагу и примењује се 8 дана од дана усвајања и објављивања на порталу Факултета.

Члан 48.

Поновљена издања издају се у потпуности према процедурама из овог правилника.

Члан 49.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе сви ранији правилници и одлуке везане за издавачку делатност на Факултету.

ПРЕДСЕДНИК

Драган Петровић
др Драган Петровић, ванред. проф.